MUHANDISLIK & IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik, fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№2

2026
fevral

Milliy nashrlar

OAK: https://oak.uz/pages/4802

05.00.00 - Texnika fanlari
08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

ISSN: 3060-463X

Elektron nashr, 549 sahifa.
2026-yil, fevral

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta’limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Bosh muharrir:
Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o‘rinbosari:
Shakarov Zafar G‘afforovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay’ati:
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O‘z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor
Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor
Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Bo‘taboyev Mahammadjon To‘ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,
Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Toxirov Jaloliddin Ochil o‘g‘li, texnika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent
Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Sharipov Sardor Begmaxmat o‘g‘li, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Tursunov Ulug‘bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD
Botirov Bozorbek Musurmon o‘g‘li, Texnika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)
Jo‘raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.
Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor
Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.
Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikasiya va kompyuter tizimlari, telekommunikasiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ
Hamkorlarimiz:
1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR BANKLARIDA RISK-MENEJMENTNING TASHKILIY MODELLARI....26
Madaminov Bekzod Allayarovich

“HUDUDGAZTA’MINOT” AJ DA AMALGA OSHIRILGAN LOYIHALAR SAMARASI....32
Shukurillaev Jahongir Botir o‘g‘li

HARBIY XIZMATCHI AYOLLARNING MAXSUS KIYIM SIFATIGA QO‘YILADIGAN DASTLABKI TALABLARNI SHAKLLANTIRISH....37
Abduraxmanova N.D., Mirtolipova N.X., Nasirullayeva G.S.

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ПРОБЛЕМЫ НЕСПЕЦИФИЧЕСКОГО ЯЗВЕННОГО КОЛИТА У ДЕТЕЙ....42
Закирова Бахора Исламовна, Каримов Достон Рустам угли

ОЦЕНКА ВОЗДЕЙСТВИЯ ФИСКАЛЬНЫХ И КРЕДИТНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ НА РЫНКИ ВЫСОКОЛИКВИДНОЙ ПРОДУКЦИИ И ЕСТЕСТВЕННЫХ МОНОПОЛИЙ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН....48
Бекзод Умматов

ТРАНСФОРМАЦИЯ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ ЭКОНОМИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА....55
Вахидов Азизжон Саиджонович

SUG‘URTA FAOLIYATIDAGI MOLIYAVIY RISKLAR: BAHOLASH VA MINIMALLASHTIRISH STRATEGIYALARI....58
Xalikulova Shirin Utkir qizi

“ANDIJONDONMAHSULOT” AJ MISOLIDA XARAJATLARNING STRATEGIK BOSHQARUV HISOBI: AMALIY TAHLIL VA TAKOMILLASHTIRISH TAVSIYALARI....62
Xayitboyeva Laylo Oybekovna

XORIJIY MAMLAKATLARNING NORASMIY IQTISODIYOT DARAJASINI PASAYTIRISHDAGI TAJRIBASI....66
Alimardonov G‘ayratjon Nuraliyevich

XO‘JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA BARQARORLIK HISOBOTLARI AUDITINI SHAKLLANTIRISH....72
Xolikov Ravshan Anvar o‘g‘li

PUL - KREDIT SIYOSATINING TRANSMISSION MEXANIZMINI RIVOJLANTIRISH....76
Obidova Zilola Ikromjon qizi

HOMILADORLIK DAVRIDA AYOLLARDA UCHRAYDIGAN GESTOZLI KATARAL GINGIVITNI KOMPLEKS DAVOLASHNI OPTIMALLASHTIRISH....81
Nomurodova Farangiz Lazizovna

AGRAR KORXONALARDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA INVESTITSIYA MEXANIZMLARINING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA RIVOJLANTIRISH YO‘NALISHLARI....87
Egamberdiyev Abdujabbor Xusanovich

YOSHLAR TADBIRKORLIGI VA KICHIK BIZNES IQTISODIYOTINI TA’MINLASHDA INFRATUZILMALARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI....92
Mirzatov Baxtiyor Toxirovich

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATINI BAHOLASH METODOLOGIYASINING MAZMUNI VA TAMOYILLARI....96
Mavrulov Ravshan Nematjonovich

УПРАВЛЕНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫМИ КОММУНИКАЦИЯМИ В ПРОЕКТАХ 101
Носирова Гулираъно Абдулазиз кизи

DAVLAT BUDJETI JARAYONIDA MONITORING VA MOLIYAVIY NAZORATNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI 107
Yax'yayeva Dilfuza Bagdatovna

XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH 111
Axmedov Sanjar Temur o'g'li

RAQAMLI MOLIYA TEXNOLOGIYALARI EVOLYUTSIYASINING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI VA YUZAGA KELISHI MUMKIN BO'LGAN XATARLAR TAHLILI 117
Ko'chimov Jahongir Shuxrat o'g'li

GAZ VA GAZ KONDENSATINI YIG'ISH VA TAYYORLASH TIZIMLARI UCHUN ZAMONAVIY LOYIHALASH USULLARI TAHLILI 123
Abdirazakov Akmal Ibragimovichб Namozov Og'abek Maxmud o'g'li

AGILE PROJECT MANAGEMENT IN THE DIGITAL ERA: STRATEGIES, FRAMEWORKS, AND BEST PRACTICES FOR SUCCESS 128
Utkirova Maftuna Murodjon qizi

O'ZBEKISTON EKSPORTYOR KORXONALARINING YANGI BOZORLARGA CHIQISHIDA FAOL MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH HOLATI VA MUAMMOLARI 134
Baqoyev Sunnatillo Burxon o'g'li

TADBIRKORLIK FAOLIYATIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI 139
Salaydinov Shodiyor Nizom o'g'li

TO'QIMACHILIK SANOATIDA INVESTITSION LOYIHALARNI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY JIHATLARI 144
Qurbonov Jasurbek Pozilovich

OPTIMIZATION OF ROADSIDE AUTO CAMPING SITES (REST AREAS) ON HIGHWAYS USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE: INFRASTRUCTURE GAPS AND CORRIDOR-BASED EVIDENCE FROM UZBEKISTAN 150
Akramov Akbarjon Akmal ugli

QURILISH KORXONALARIDA INNOVATSION MARKETING YONDASHUVLARINING AHAMIYATI 156
Aminov Abbos Mo'minboy o'g'li

XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA AHOLI ISH BILAN BANDLIGI SAMARADORLIGINI IFODALOVCHI KO'RSATKICHLAR 160
Abdusaidov Akmal Abduvaliyevich

MINTAQADA XUSUSIY TIBBIYOT MUASSASALARIDA MARKETING STRATEGIYASI 165
Yakubov Temur G'anibekovich

AHOLI DEMOGRAFIK JARAYONLARINI IFODALOVCHI STATISTIK KO'RSATKICHLAR TIZIMI 169
Siroj Zarina Rustambekovna

AXBOROT MAHSULOTLARI BIZNESINING YAIM VA BANDLIKKA TA'SIRI: EKONOMETRIK TAHLIL 176
Abdullayev Abdulla Fayzulla o'g'li

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMINI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI 181
Ziyodullayev Qahramon

ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТЬ: ПОЛЬЗА ДЛЯ ЭКОНОМИКИ И ЭКОЛОГИИ 185
Хамдамова Гавхар Абсаматовна

O'ZBEKISTONDA EKSPORTNI RAG'BATLANTIRISHNING MOLIYAVIY VOSITALARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI 191
Mamatov Baxodir Quldoshovich

MUNDARIJA • СОДЕРЖАНИЕ • CONTENTS

MUNDARIJA • СОДЕРЖАНИЕ • CONTENTS

KO‘P QIRRALI VALLARNING SHAKLLANTIRISH METODLARI VA USULLARINI TAHLIL QILISH 197
Xasanov Bobirmirzo Maxmudali o‘g‘li, Valixonov Dostonbek Azim o‘g‘li, Alibekov Rasulbek Qanotbek o‘g‘li

MINTAQA SANOATINING TARKIBIY TRANSFORMATSIYASI VA UNNING IQTISODIY O‘SISHGA TA’SIRINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH 205
Abdinazarov Xusan Shaymanovich

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SUG‘URTA BOZORINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH 209
Nomozova Qumri Isoyevna

XALQARO STANDARTLAR TALABLARI ASOSIDA AUDITORLIK TEKSHIRUVINI TASHKIL ETISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI....216
Akromov Shohrux Shuhrat o‘g‘li

QASHQADARYO VILOYATIDA XIZMATLAR SOHASINING RIVOJLANISHNI TARTIBGA SOLISH TIZIMI 221
Achilova Firuza Kurbanovna

BANK MENEJMENTIDA INKLYUZIV MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI, TAMOYILLARI VA STRATEGIK AHAMIYATI 225
Rajabov Oybek Panjievich

MINTAQADA OLIY TA’LIM TIZIMINING ISHSIZLIK DARAJASIGA TA’SIRINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH....229
Rustamov Jasurbek Ravshanbek o‘g‘li

MAISHIY XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION KLASTER MODELINI JORIY ETISHNING USTUVOR YO‘NALISHLARI....235
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna

RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA INVESTITSIYA FAOLIYATINI BOSHQARISH 240
Xatamov Nurbek Ochildiyevich, Sharifi Abdul Fatah

MOLIYAVIY REJALASHTIRISHNING AMALDAGI MUAMMOLARI VA ULARNI YECHIMI YUZASIDAN TAKLIFLAR....245
Pardayev Jamshid Muzaffarovich

TIJORAT BANKLARI LIKVIDLIK RISKLARINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI....251
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o‘g‘li

O‘ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA RISKLARNI BOSHQARISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH....257
Karimov Shohruh Boydulla o‘g‘li

“O‘ZBEKISTON TEMIR YO‘LLARI” AKSIYADORLIK JAMIYATINING HISOBOTLARINI XALQARO STANDARTLARGA TRANSFORMATSIYA QILISH....262
Astanov Zafar Murodillayevich

QARAMA-QARSHI AYLANUVCHI IKKI ROTORLI SHAMOL TURBINASINING MATEMATIK MODELI 266
Pirmatov Nurali Berdiyarovich, Bekishev Allabergen Yergashevich,
Saodullayev Abror Saypullayevich, Qurbonov Najmiddin Abduxamidovich

YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK VA O‘RTA BIZNESNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA INVESTITSION MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH 272
Norboyev Sarvar Azodovich

O‘ZBEKISTONDA TRANSPORT SOHASIDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING IQTISODIY AHAMIYATI....277
Jaloliddinov Anvar Jaloliddin o‘g‘li

ANALYSIS OF UZBEKISTAN’S MAIN ECONOMIC INDICATORS AND GDP GROWTH....283
B.Beknazarov

SOTISH JARAYONIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR VA MARKETING TADQIQOTLARINING INTEGRATSIYASI 288
Abduxalilova Laylo Tohtasinovna

ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В АУДИТЕ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ: ГЛОБАЛЬНЫЙ И УЗБЕКСКИЙ КОНТЕКСТ 294
Мегноров Алмардон Абдирахмонович

RISK MANAGEMENT STRATEGIES IN UNCERTAIN ECONOMIC ENVIRONMENTS: A GLOBAL COMPARATIVE STUDY 302
Nigmatova Malika

OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIYAVIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHNING NAZARIY ASOSLARI....307
Hamrayev Maqsudjon Saidaxmadovich

BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH MASALALARI 311
Mamajonova Gulbaxor Toxirjon qizi

АВТОМАТИЗАЦИЯ АУДИТОРСКИХ ПРОЦЕДУР НА ОСНОВЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ: ВЛИЯНИЕ НА КАЧЕСТВО АУДИТОРСКИХ ЗАКЛЮЧЕНИЙ 316
Киличева Ф.Б.

MAISHIY TEXNIKA EKSPORTIDA YASHIL IQTISODIY SAMARADORLIKNI BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI 320
Kushmanova Mahbuba

GAZ TA'MINOTIDA YO'QOTISHLARNI KAMAYTIRISHNING IQTISODIY ASOSLARI 324
Xamidov Xayriddin Faxritdinovich

DAVLAT AKTIVLARINI XUSUSIYLASHTIRISHNING MINTAQA IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRINI BAHOLASH (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA)....329
Sharapov Farrux Shomuratovich

КРИТЕРИИ ОТБРАКОВКИ ЭКСТРУЗИОННЫХ АЛЮМИНИЕВЫХ ПРОФИЛЕЙ ГРУППЫ ALMGSI ПО МАКРОСТРУКТУРНЫМ ПРИЗНАКАМ В ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ УСЛОВИЯХ 333
Ибрахимов Фаррухжон Фарходович

AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA DEBITORLIK QARZLARI VA FAKTORING OPERATSIYALARI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH 336
G'oziyeva Mokhira Rustamovna

KULTIVATOR YUMSHATKICH PANJALARI O'TMASLANISH DARAJASINING ISH KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRI 345
Quvondiqov Yoqub Tursunbaevich, Nuraliyev To'lqin Alimardanovich

SANOAT KORXONALARINI BOSHQARISHDA INNOVATSION STRATEGIYANI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBALAR 352
To'g'onov Ibroximxo'ja

TMK KORXONASI SHAROITIDA R6AM5 MARKALI TEZKESAR PO'LATDAN TAYYORLANGAN PARMA UCHUN TERMIK ISHLOV BERISH REJIMI 358
Djalalova Sevara Toxtamuratovna

РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В РАЗВИТИИ ИНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ 362
Шоев Алим Халмуратович

TRANSFORMATSIYA VA XUSUSIYLASHTIRISH OMILLARINING BANK SAMARADORLIGI KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRI 367
Umirzoqova Aziza Olim qizi

SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH 372
Ismatov Raxmatilla Oltinovich

RAQAMLI TO'LOV TIZIMLARI TADBIRKORLIK SAMARADORLIGINI OSHIRISH OMILI SIFATIDA....376
Yoqubjonov Ibrohim G'olibjon o'g'li

MUNDARIJA • СОДЕРЖАНИЕ • CONTENTS

BANK TIZIMIDAGI AKTIVLARINING UNUMDORLIGINI OSHIRISH BO‘YICHA STRATEGIK YONDASHUVLAR 379
Sadikov Q.M.

СЦЕНАРНОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ ПОВЫШЕНИЯ ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТИ ОТРАСЛЕЙ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА В УСЛОВИЯХ НЕОПРЕДЕЛЁННОСТИ И СТРУКТУРНЫХ ПРЕОБРАЗОВАНИЙ 383
Муслимова Ф.С., Хашимова Н.А.

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIBBIY XIZMATLARNI TAQDIM QILISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI 390
S.M. Raximova

YANGI O‘ZBEKISTONDA OLIY TA’LIM MUASSASALARI AXBOROT-RESURS MARKAZLARI FAOLIYATINI STRATEGIK BOSHQARISH MODELI....395
Qurbanova Muazzam Fazliddinovna

IQTISODIYOTNING TRANSFORMATSIYALASHUVI JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASHNING TAHLILI 399
Tuxsanov Eldor Dilmurod o‘g‘li

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA EKSPORTNI RAG‘BATLANTIRISH MASALALARI 404
Abdug‘aniyev Murodjon Shavkat o‘g‘li

XO‘JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING INNOVATSION FAOLIYATINI INVESTITSIYALAR YORDAMIDA QO‘LLAB-QUVVATLASH....408
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich

FRANSUZ TILIDA FE’L SEMANTIKASINING KO‘PMA’NOLILIK VA BIRMA’NOLILIK ASPEKTLARI 412
Jo‘rayeva Malohat Muhammadovna, Bekmetova Munisa Karimbayevna

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASIDA ASOSIY KAPITALGA KIRITILGAN INVESTISIYALARDA CHET-EL INVESTISIYASI VA KREDITLARINI ROLI 418
Sultanov Anvar Abdullaevich

INSON QON TOMIRLARINING TARMOQLANISHINI L-SISTEMALAR ASOSIDA HOSIL QILISH ALGORITMNI ISHLAB CHIQISH 423
Boliyeva Dilrabo Nurbek qizi

YASHIL IQTISODIYOT LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISHDA DAVLAT–XUSUSIY SHERIKLIK (DXSH)NING AHAMIYATI 429
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o‘g‘li

NAMANGAN VILOYATIDA TURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING STRATEGIK YO‘NALISHLARI 434
Otayor Usmonaliyev

TIJORAT BANKLARIDA VALYUTA ARBITRAJI VA UNING MOHIYATI....440
Yaxyayev Ziyodilla Lutfullayevich

TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN ALOQA SOHASINI MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI....443
Mirzaraximova Aziza Azimdjanovna

DON VA UN MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASH KORXONALARIDA MARKETING FAOLIYATINI BOSHQARISH XUSUSIYATLARI....450
Boyjigitov Sanjarbek Komiljon o‘g‘li

SURXONDARYO VILOYATIDA TUXUM ISHLAB CHIQARISHNING JORIY HOLATI TAHLILI 454
Ismoilov Zuhriddin Sayitqulovich

ZAMONAVIY TURAR-JOY ME’MORCHILIGIDA MILLIYLIK VA AN’ANAVIYLIKNING O‘RNI VA AHAMIYATI 459
Toshniyozov Otabek Hakimovich

MARKAZIY QIZILQUM FOSFORIT RUDALARIDAN QIMMATBAHO KOMPONENTLARNI KOMPLEKS AJRATISH TEXNOLOGIYASI 464
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o‘g‘li, Ruzibayeva Dildora Akramovna, Xushvaqtova Dilshoda Shavkat qizi

BANKLARDA CHAKANA KREDITLASH JARAYONLARINI RAQAMLASHTIRISH TARTIBI 470
Axmedova Dilrabo Kurbondurdi qizi

TADBIRKORLIK VA KICHIK BIZNESNI QO‘LLAB-QUVVATLASHNING XALQARO MODELLARI HAMDA ULARNING AMALIY AHAMIYATI 476
Nodirbek Shavkatovich Mirzaaxmedov

DAVLAT FUQAROLIK XIZMATIDA XOTIN-QIZLARNING BOSHQARUV KARYERASI: MOHIYATI, ZARURIYATI VA ILMIY-NAZARIY ASOSLARI 483
Abduraxmonova Feruzabonu

ASOSIY KAPITALGA INVESTITSIYALARNI MOLIYALASHTIRISHNING RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLAR TAJRIBALARI...489
Xoshimov Sobir Murtazayevich

QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA MARKETING FAOLIYATINING TASHKILIY TUZILMASINI OPTIMALLASHTIRISH 495
Uzakova Umida Ruziyevna

OLIY TA’LIMNI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGI VA PROFESSOR-O‘QITUVCHI–TALABA NISBATI O‘RTASIDAGI IQTISODIY BOG‘LIQLIK...502
Dusanov Salim Mamarasulovich

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ВНЕДРЕНИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В СИСТЕМЫ AML: АНАЛИЗ ПРАКТИК ВЕДУЩИХ БАНКОВ И СТРАН СНГ 507
Рашидов Авазбек Рахимович

BOJXONA TIZIMINI RAQAMLASHTIRISHDAGI MAVJUD MUAMMOLAR TAHLILI 516
Radjapova Latofat Sardorovna

DEFORMATSIYALANUVCHAN STANDART CHIZIQLI QATTIQ (STANDARD LINEAR SOLID MODEL, SLS) MODEL ISHLAB CHIQISH VA SONINI TAHLIL QILISH 523
Ahmadov Ilhom Aktam o‘g‘li, Faxriddinova Rayhona Vahobjon qizi, Rustamova Ruxsora Kamtar qizi

ВЛИЯНИЕ КЕРАМИЧЕСКИХ КОМПОЗИЦИОННЫХ ПОКРЫТИЙ НА ТЕПЛОВУЮ ЭФФЕКТИВНОСТЬ КАМЕННОГО ТЕПЛОАККУМУЛЯТОРА В СОЛНЕЧНО-АССИСТИРОВАННЫХ БИОГАЗОВЫХ УСТАНОВКАХ 530
Д.М. Жураханов

O‘ZBEKISTONDA ISLOMIY MOLIYA TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING KELAJAKDAGI IMKONIYATLARI...537
Akbarov Husniddinjon Mo‘ysin o‘g‘li

MAHALLIY BUDJETLARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA OCHIQLIKNI KUCHAYTIRISH 544
Xolmirzayev Ulug‘bek Abdulazizovich, Normatov Joxongir Murodillayevich

MUNDARIJA • СОДЕРЖАНИЕ • CONTENTS

MAHALLIY BUDJETLARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA OCHIQLIKNI KUCHAYTIRISH

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich
Namangan davlat texnika universiteti dotsenti,
iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)
E-mail: xulugbek1984@gmail.com
ORCID: 0000-0002-3589-373X

Normatov Joxongir Murodillayevich
Toshkent Kimyo xalqaro universiteti
Namangan filiali
Iqtisodiyot kafedrasi,
MPFC_N-25U guruh magistranti

Annotatsiya. Ushbu maqolada mahalliy budjetlarni boshqarish jarayonida raqamli texnologiyalarni joriy etish hamda budjet jarayonlarining ochiqligi va shaffofligini oshirish masalalari ilmiy-nazariy va amaliy jihatdan tadqiq etilgan. Tadqiqot doirasida mahalliy budjet daromadlari va xarajatlarini rejalashtirish, ijro etish va monitoring qilishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining o'rni tahlil qilinib, raqamlashtirish jarayonining moliyaviy intizomni mustahkamlash va korrupsion xavflarni kamaytirishga ta'siri baholangan. Shuningdek, ochiq budjet platformalari, elektron hisobot tizimlari va raqamli nazorat mexanizmlarining mahalliy boshqaruv samaradorligini oshirishdagi ahamiyati yoritib berilgan. Tadqiqot natijalari asosida mahalliy budjetlarni boshqarishda raqamli texnologiyalarni keng joriy etish hamda jamoatchilik nazoratini kuchaytirishga qaratilgan ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: Mahalliy budjet, budjet boshqaruvi, raqamli texnologiyalar, raqamlashtirish, ochiq budjet, shaffoflik, moliyaviy nazorat, elektron budjet, jamoatchilik nazorati, budjet samaradorligi.

Abstract. This article examines the scientific-theoretical and practical aspects of implementing digital technologies in the management of local budgets, as well as issues related to enhancing the openness and transparency of budgetary processes. The study analyzes the role of information and communication technologies in planning, executing, and monitoring local budget revenues and expenditures, and evaluates the impact of digitalization on strengthening financial discipline and reducing corruption risks. The importance of open budget platforms, electronic reporting systems, and digital control mechanisms in improving the efficiency of local governance is also highlighted. Based on the research findings, scientific and practical recommendations are developed to expand the implementation of digital technologies in local budget management and to strengthen public oversight.

Keywords: Local budget, budget management, digital technologies, digitalization, open budget, transparency, financial control, e-budget, public oversight, budget efficiency.

Аннотация. В статье исследуются научно-теоретические и практические аспекты внедрения цифровых технологий в процесс управления местными бюджетами, а также вопросы повышения открытости и прозрачности бюджетных процедур. В рамках исследования проанализирована роль информационно-коммуникационных технологий в планировании, исполнении и мониторинге доходов и расходов местных бюджетов, а также дана оценка влияния цифровизации на укрепление финансовой дисциплины и снижение коррупционных рисков. Освещена значимость платформ открытого бюджета, электронных систем отчетности и цифровых механизмов контроля в повышении эффективности местного управления. На основе полученных результатов разработаны научно-практические рекомендации по расширению применения цифровых технологий в управлении местными бюджетами и усилению общественного контроля.

Ключевые слова: Местный бюджет, управление бюджетом, цифровые технологии, цифровизация, открытый бюджет, прозрачность, финансовый контроль, электронный бюджет, общественный контроль, бюджетная эффективность.

KIRISH

Hozirgi globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida davlat moliyasini boshqarish tizimini zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosida takomillashtirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, mahalliy budjetlarni shakllantirish, rejalashtirish va ijro etish jarayonlarida raqamli texnologiyalarni joriy etish budjet resurslaridan samarali foydalanish, moliyaviy intizomni mustahkamlash hamda boshqaruv qarorlarining asoslanganligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu jihatdan, mahalliy darajada budjet boshqaruvi tizimining ochiqligi va shaffofligini ta’minlash davlat moliya siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida namoyon bo‘lmoqda.

O‘zbekiston Respublikasida so‘nggi yillarda “ochiq budjet” tamoyillarini keng joriy etish, elektron budjet tizimlarini rivojlantirish hamda jamoatchilik nazoratini kuchaytirishga qaratilgan islohotlar amalga oshirilmoqda. Shu bilan birga, mahalliy budjetlarni boshqarishda raqamli texnologiyalardan foydalanish darajasining hududlar kesimida bir xil emasligi, axborotlarning yetarli darajada ochiq va tushunarli shaklda taqdim etilmasligi hamda raqamli nazorat mexanizmlarining to‘liq shakllanmaganligi ayrim tashkiliy va texnik muammolarni keltirib chiqarmoqda. Mazkur holatlar mahalliy budjet jarayonlarida shaffoflikni oshirish va raqamlashtirish imkoniyatlarini ilmiy asosda tahlil qilish zaruratini belgilaydi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Davlat va mahalliy moliyani boshqarishda raqamli texnologiyalarni joriy etish masalalari xorijiy hamda mahalliy ilmiy adabiyotlarda keng yoritilgan. Xususan, xalqaro moliya institutlari tadqiqotlarida mahalliy budjet boshqaruvida raqamlashtirish budjet shaffofligini oshirish, resurslardan foydalanish samaradorligini ta’minlash hamda fiskal intizomni mustahkamlashning muhim omili sifatida baholanadi. Jahon banki va Xalqaro valyuta jamg‘armasi tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda elektron budjet tizimlari hamda ochiq ma’lumotlar platformalari mahalliy darajadagi moliyaviy boshqaruv sifatini sezilarli darajada yaxshilashi ta’kidlangan [1, 2].

Ilmiy adabiyotlarda “ochiq budjet” tushunchasi davlat moliyasini boshqarishda hisobdorlik va shaffoflikni ta’minlovchi institutsional mexanizm sifatida izohlanadi. R. Alt va D. Lassen tadqiqotlarida budjet ochiqligining ortishi jamoatchilik ishonchini mustahkamlashi hamda korrupsiya xavflarini kamaytirishi ilmiy asosda isbotlangan [3]. Shuningdek, OECD mamlakatlari tajribasiga bag‘ishlangan tadqiqotlarda raqamli texnologiyalar asosida budjet jarayonlarini avtomatlashtirish mahalliy hokimiyat organlarining qaror qabul qilish salohiyatini oshirishi ko‘rsatib berilgan [4].

Mahalliy tadqiqotchilar ishlarida O‘zbekiston sharoitida mahalliy budjetlarni boshqarish jarayonida raqamlashtirishning huquqiy va tashkiliy asoslari tahlil qilingan. Xususan, ayrim mualliflar elektron budjet tizimlarining joriy etilishi budjet daromadlari va xarajatlari ustidan nazoratni kuchaytirishga xizmat qilishini qayd etadilar [5]. Boshqa ilmiy ishlarda esa mahalliy budjetlar ochiqligining yetarli darajada ta’minlanmaganligi, axborotlarning murakkab hamda cheklangan shaklda taqdim etilishi jamoatchilik nazoratining samaradorligiga salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkinligi ta’kidlangan [6].

Shuningdek, normativ-huquqiy manbalarda mahalliy budjet jarayonlarini raqamlashtirish va ochiqlikni ta’minlash masalalari ustuvor yo‘nalish sifatida belgilangan. O‘zbekiston Respublikasining Budjet kodeksi hamda so‘nggi yillarda qabul qilingan Prezident farmon va qarorlarida “ochiq budjet” tizimini rivojlantirish, raqamli platformalar orqali budjet ma’lumotlarini ommaga taqdim etish muhim vazifa sifatida belgilangan [7].

Mazkur adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, mahalliy budjetlarni boshqarishda raqamli texnologiyalarni keng joriy etish va ochiqlikni ta’minlash masalalari dolzarb ahamiyat kasb etadi. Shu bois, ushbu yo‘nalishda chuqur ilmiy tahlil o‘tkazish hamda amaliy taklif va tavsiyalar ishlab chiqish zarurati mavjud.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida mahalliy budjetlarni boshqarishda raqamli texnologiyalarni joriy etish va ochiqlikni ta’minlash masalalarini oʻrganishda normativ-huquqiy hujjatlar, rasmiy statistik ma’lumotlar hamda xalqaro tashkilotlar hisobotlari tahlil qilindi. Tahlil davomida taqqoslash, tizimli yondashuv, mantiqiy umumlashtirish hamda analitik baholash usullaridan foydalanildi.

Olingan natijalar raqamlashtirish va “ochiq budjet” mexanizmlarining mahalliy budjet boshqaruvi samaradorligini oshirish, moliyaviy intizomni mustahkamlash hamda boshqaruv qarorlarining asoslanganligini ta’minlashdagi muhim ahamiyatini ilmiy jihatdan asoslashga xizmat qildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mahalliy budjetlarni boshqarishda raqamli texnologiyalarni joriy etish daromad va xarajatlar ustidan nazoratni kuchaytirish, ma’lumotlarning aniqligi va tezkorligini oshirish hamda budjet jarayonlarida ochiqlikni ta’minlashga xizmat qilmoqda. Oʻzbekiston amaliyotida soʻnggi yillarda elektron budjet, “ochiq budjet” va raqamli hisobot tizimlarining joriy etilishi mahalliy moliyaviy boshqaruv sifatiga ijobiy ta’sir koʻrsatmoqda.

Shu bilan birga, mazkur jarayon hududlar kesimida bir xil darajada rivojlanmaganligi sababli budjet boshqaruvi samaradorligiga ayrim hollarda cheklovchi omil sifatida ta’sir koʻrsatishi mumkin.

Quyidagi 1-jadvalda mahalliy budjetlarni boshqarishda qoʻllanilayotgan asosiy raqamli texnologiyalar hamda ularning boshqaruv jarayonlariga ta’siri umumlashtirilgan.

1-jadval. Mahalliy budjetlarni boshqarishda raqamli texnologiyalarning ta’siri

Raqamli texnologiya turi	Qoʻllanish yoʻnalishi	Boshqaruvga ta’siri
Elektron budjet tizimi	Budjetni rejalashtirish va ijro etish	Xarajatlar ustidan tezkor va aniq nazorat
Ochiq budjet portali	Budjet ma’lumotlarini e’lon qilish	Shaffoflik va jamoatchilik ishonchini oshirish
Elektron hisobot tizimi	Moliyaviy hisobotlarni shakllantirish	Hisobotlarning aniqligi va ishonchliligini ta’minlash
Raqamli monitoring	Budjet ijrosini kuzatish	Moliyaviy intizomni mustahkamlash

Jadval ma’lumotlari shuni koʻrsatadiki, raqamli texnologiyalar mahalliy budjet boshqaruvida nazorat va hisobdorlik mexanizmlarini sezilarli darajada kuchaytiradi. Ayniqsa, “ochiq budjet” platformalari orqali aholi va fuqarolik jamiyati institutlarining budjet jarayonlaridagi ishtiroki kengaymoqda.

Mahalliy budjet ochiqligining ortishi budjet resurslaridan foydalanish samaradorligiga bevosita ta’sir koʻrsatadi. Ochiqlik darajasi yuqori boʻlgan hududlarda moliyaviy intizom mustahkamlanadi, qaror qabul qilish jarayonlarining asoslanganligi oshadi hamda jamoatchilik nazorati samaradorligi kuchayadi.

Quyidagi 2-jadvalda budjet ochiqligi darajasi bilan boshqaruv samaradorligi oʻrtasidagi bogʻliqlik tahlil qilingan.

2-jadval. Mahalliy budjet ochiqligi va boshqaruv samaradorligi oʻrtasidagi bogʻliqlik

Koʻrsatkichlar	Past daraja	Oʻrta daraja	Yuqori daraja
Budjet ma’lumotlari ochiqligi	Cheklangan	Qisman ochiq	Toʻliq ochiq
Jamoatchilik ishtiroki	Past	Oʻrtacha	Yuqori
Moliyaviy intizom	Zaif	Barqaror	Mustahkam
Xarajatlar samaradorligi	Past	Oʻrta	Yuqori

Jadval tahlili natijalariga koʻra, mahalliy budjet ma’lumotlarining ochiqligi oshgani sari jamoatchilik nazorati faollashadi. Bu esa, oʻz navbatida, moliyaviy intizomning mustahkamlanishi va budjet xarajatlari samaradorligining ortishiga xizmat qiladi.

Demak, raqamli texnologiyalarni keng joriy etish hamda budjet jarayonlarining ochiqligini ta’minlash mahalliy budjet boshqaruvini takomillashtirishning muhim shartlaridan biri hisoblanadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Oʻtkazilgan tadqiqot natijalari shuni koʻrsatadiki, mahalliy budjetlarni boshqarishda raqamli texnologiyalarni joriy etish hamda budjet jarayonlarining ochiqligini ta’minlash davlat moliyasini boshqarish samaradorligini oshirishning muhim omillaridan biridir. Raqamlashtirish mahalliy budjet daromadlari va xarajatlari ustidan nazoratni kuchaytirish, moliyaviy axborotlarning aniqligi va ishonchliligini ta’minlash hamda boshqaruv qarorlarining asoslanganligini oshirishga xizmat qilmoqda. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, “ochiq budjet”

mexanizmlarining rivojlanishi jamoatchilik ishonchini mustahkamlash hamda korrupsion xavflarni kamaytirish orqali mahalliy moliyaviy boshqaruv tizimining barqarorligini ta’minlaydi.

Shu bilan birga, tahlillar mahalliy budjetlarni boshqarishda raqamli texnologiyalardan foydalanish darajasi hududlar kesimida notekis ekanligini, budjet ma’lumotlarining ochiqligi va tushunarliligi yetarli darajada ta’minlanmayotganligini ko‘rsatdi. Mazkur holat jamoatchilik nazoratining samaradorligiga ta’sir ko‘rsatishi hamda budjet resurslaridan foydalanish natijadorligining pasayishiga sabab bo‘lishi mumkin. Ushbu muammolarni bartaraf etish mahalliy budjet boshqaruvi tizimini yanada takomillashtirish zaruratini yuzaga keltiradi.

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi ilmiy-amaliy takliflar ilgari suriladi:

birinchidan, mahalliy budjetlarni boshqarishda yagona raqamli platformalarni joriy etish va ularning hududlar bo‘yicha to‘liq integratsiyasini ta’minlash zarur;

ikkinchidan, ochiq budjet portallari orqali taqdim etiladigan ma’lumotlarni soddalashtirilgan hamda fuqarolar uchun tushunarli shaklda e’lon qilish jamoatchilik ishtirokini faollashtiradi;

uchinchidan, raqamli monitoring va elektron audit mexanizmlarini kengaytirish orqali moliyaviy intizomni mustahkamlash hamda korrupsion xavflarni minimallashtirish mumkin;

to‘rtinchidan, mahalliy moliya organlari xodimlarining raqamli kompetensiyalarini oshirish bo‘yicha tizimli o‘quv dasturlarini joriy etish raqamlashtirish samaradorligini ta’minlaydi.

Xulosa qilib aytganda, mahalliy budjetlarni boshqarishda raqamli texnologiyalarni keng qo‘llash va ochiqlikni kuchaytirish davlat moliyasini boshqarishning zamonaviy talablariga mos, barqaror va hisobdor tizimini shakllantirishga xizmat qiladi. Ushbu ilmiy-amaliy takliflarning amalga oshirilishi mahalliy budjetlarning moliyaviy mustaqilligini oshirish, resurslardan foydalanish samaradorligini ta’minlash hamda hududlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. World Bank. Digital Government for Development: A Framework for Digital Budgeting. Washington, DC, 2020.
2. International Monetary Fund. Fiscal Transparency Handbook. Washington, DC, 2018.
3. Alt J. E., Lassen D.D. Fiscal transparency, political parties, and debt in OECD countries // European Economic Review. 2006. Vol. 50, № 6. P. 1403-1439.
4. OECD. Budget Transparency Toolkit: Practical Steps for Supporting Openness, Integrity and Accountability in Public Financial Management. Paris, 2017.
5. Abdullayev A.A. Davlat moliyasini boshqarishda raqamli texnologiyalarning o‘rni. Toshkent: Iqtisodiyot, 2021.
6. Karimov B.B. Mahalliy budjetlar ochiqligini ta’minlashning institutsional muammolari // Moliya va bank ishi jurnali. 2022. № 3.
7. O‘zbekiston Respublikasi Budjet kodeksi. Toshkent, 2013 (amaldagi tahrir).
8. Xakimov B.J., Alimov B.B., Xolmirzayev U.A., Polatov A.X. Iqtisodiy tahlil nazariyasi. T.: Iqtisod-Moliya, 2013.
9. Abdulazizovich X.U., Muhabbat N. Increasing competitiveness in the commodity market in industrial enterprises // Образование наука и инновационные идеи в мире. 2024. Т. 42, № 1. С. 197-206.
10. Холмирзаев У.А. Дебитор қарзларини айланиши таҳлилини такомиллаштириш масалалари // 2023.
11. Холмирзаев У.А., Самижонова Ш.С. Совершенствование отражения денег в бухгалтерском балансе // Экономика и социум. 2022. № 5-2 (92). С. 755-766.
12. Холмирзаев У.А., Камолдинов О.О. Аспекты совершенствования представления информации о дебиторской задолженности по оборотным средствам в бухгалтерском балансе // Экономика и социум. 2022. № 5-2 (92). С. 767-779.
13. Abdulazizovich X.U. Bilimlar iqtisodiyoti shakllanishining ustuvor yo‘nalishlari // Journal of New Century Innovations. 2025. Vol. 74, № 2. P. 65-70.
14. Xolmirzayev U.B. Bilimlar iqtisodiyoti shakllanishi evolyutsiyasini tavsiflovchi nazariy yondashuvlar // Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot. 2023. № 1 (10).
15. Isomukhamedov A., Kholmirzayev U., Tursunov U., Ergashev I., Aliyeva G., Karimova S., Nadirov U. Using AI enterprise expenses prediction and budgeting mechanisms // Reliability: Theory & Applications. 2025. Vol. 20, SI 10 (88). P. 365-371.

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik, fan va ta’limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 2

© Materiallar ko‘chirib bosilganda “Muhandislik va iqtisodiyot” jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

“Muhandislik va iqtisodiyot” jurnali 26.06.2023-yildan O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №S–5669245 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod tumani 15-mavze 19-uy

+998 93 718 40 07 https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal t.me/yait_2100